

Monarhia absolutistă

State monarhice europene la începutul Epocii Moderne.

La începutul Epocii Moderne, monarhia era forma principală de conducere a statelor europene, de la Oceanul Atlantic și până la limita nord-estică a continentului, Munții Ural. Europa era dominată de state puternice precum regatele Franței și Spaniei în vest, Imperiul Romano-German în centru, Imperiul Otoman în sud-est. Din secolul al XVII-lea, în răsăritul Europei se afirmă Imperiul Rus. Rivalitatea dintre marile puteri se manifesta prin conflicte politice și militare frecvente, purtate atât pe continent cât și în afara lui.

Europa în a doua jumătate a secolului al XVII-lea.

1. Regatul Franței.
2. Regatul Spaniei.
3. Imperiul Otoman.
4. Imperiul Romano-German.
5. Imperiul Rus.
6. Țările Române.



Absolutismul monarhic.

De la sfârșitul secolului al XV-lea, treptat, în numeroase state europene, puterea monarhilor s-a consolidat. Aceștia și-au impus autoritatea deplină asupra instituțiilor și a oamenilor. S-a instaurat astfel absolutismul sau monarhia absolută. Cu sprijinul orășenilor, în principal, al burgheziei, al țărănimii și al Bisericii, interesate de ordine și stabilitate în stat, monarhii dețineau întreaga putere. Ei erau văzuți ca reprezentanți ai divinității pe Pământ. De aceea, monarhia absolută este numită și de drept divin. Monarhul era conducătorul statului, al administrației, comandant militar suprem, exercita justiția, avea drept de batere a monedei, stabilea legile, declara război, încheia tratate cu alte țări. Monarhul era ajutat de numeroși funcționari, juriști, consilieri. Aceștia erau membri ai unor instituții precum Consiliul Regal sau Imperial, Adunarea (Parlamentul), Cancelaria sau Consiliul de Justiție.

Printre reprezentanții absolutismului s-au numărat împăratul Carol al V-lea de Habsburg, care a condus Imperiul Romano-German, Spania și coloniile acesteia, regina Angliei, Elisabeta I, regele Franței, Ludovic al XIV-lea, țarul Rusiei, Petru cel Mare.

LUDOVIC AL XIV - LEA

În concepția lui Ludovic al XIV-lea, regele era reprezentantul divinității pe pământ.

Ludovic al XIV-lea a condus statul prin intermediul armatei și al aparatului birocratic, fără să consulte Adunarea Stărilor Generale.



PETRU CEL MARE

Preocupat de modernizarea țării, pentru ca aceasta să ajungă la nivelul statelor din Europa Occidentală, Petru cel Mare a făcut o serie de vizite în Anglia, Franța și Olanda, de unde a preluat modelele de dezvoltare economică, pe care le-a aplicat și în Rusia. Așa au început să se dezvolte manufacturile, comerțul, mineritul.



Procesul de modernizare și de instaurare a autorității împăratului a cuprins, de asemenea, legile, instituțiile statului, conducerea Bisericii ortodoxe .

În anul 1703, Petru cel Mare a hotărât întemeierea unei noi capitale a Imperiului Rus. Locul pe care l-a ales pentru orașul Sankt Petersburg se afla pe țărmul Mării Baltice, aproape de vărsarea fluviului Neva în mare. Oraș modern, construit după model european, Sankt Petersburg a fost nu doar centrul politic dar și cel cultural-științific al Imperiului Rus.

Petru cel Mare a urmărit, pe plan extern, instaurarea controlului Rusiei asupra Mării Baltice și a Mării Negre. În acest scop, el a dus războaie cu Regatul Suediei și cu Imperiul Otoman. În timpul domniei sale, Rusia s-a afirmat ca mare putere europeană.

Țările Române la începutul modernității.

Țările Române aveau propria organizare și conducere. În fruntea lor se aflau principii în Transilvania, respectiv voievozi sau domni în Țara Românească și Moldova. Acestea erau sub suzeranitatea Imperiului Otoman.

La sfârșitul secolului al XVI-lea, voievodul Țării Românești, Mihai Viteazul (1593-1601), a luptat împotriva Imperiului Otoman. Principalele bătălii purtate cu trupele otomane s-au desfășurat la Călugăreni și Giurgiu (1595).

În anul 1600, Mihai Viteazul a reușit să unească sub conducerea sa, pentru scurtă vreme, cele trei Țări Române.

Un secol mai târziu, Constantin Brâncoveanu (1688-1714), a adoptat o politică de echilibru în raport cu imperiile vecine Țării Românești (otoman, habsburgic, rus). Domnia acestuia s-a caracterizat prin dezvoltarea culturii, a școlilor precum și prin sprijinirea Bisericii.